

KOUVOLLA

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2027

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle 13.11.2023

Lähtökohdat vuoteen 2024

- Strategian mukaisesti hallittu ja vakaa talous
- Talouden tasapainottaminen
- Kestävät investoinnit
- Palveluverkon ja palveluiden kehittäminen
- Lähipalvelut kahdeksassa taajamassa
- Kehittäminen ja edunvalvonta

Yleisiä/lainsäädännöllisiä muutostekijöitä

Yleinen
taloudellinen
kehitys

Maailmanpoliittinen
tilanne

Valtionosuuksien
leikkaukset

Verotulojen
väheneminen

TE-palvelujen siirto
kunnille 2025

Valtakunnalliset
palkkaratkaisut

Strategiset painopistealueet

Kaupunkikeskustan
kehittäminen

Matkailutoimialan ja
tapahtumallisuuden
kehittäminen

Digitalisaation
edistäminen

Yritystonttien
tarjonnan lisääminen
ja
sijoittumismarkkinointi

Lukiokoulutuksen
kilpailukyvyn
kehittäminen

Korkeakoulutuksen
kehittäminen
Kouvolassa

Liikkuva Kouvola –
kehityskokonaisuus

Kulttuurikortteli

Investoinnit

- 2024 investointimenot 34,6 milj. euroa
- 2024 investointitulot 0,6 milj. euroa
- Perusopetus ja varhaiskasvatus
 - Valkealan, Inkeröisten, Marjoniemen ja Kuusankosken koulut/monitoimitilat
 - Kaunisnurmi, Pohjois-Valkeala ja Sippola
- Liikunta ja kulttuuri
 - Urheilupuiston uimahallin laajennus + peruskorjaus, Eskolanmäen liikuntahalli, teatterin laajennus ja peruskorjaus
- Kadut, tiet ja kevyt liikenne sekä maa-alueet
- Kärkihankkeet:
 - Yritysalueet
 - Käyrälammen kehittäminen

Edunvalvonta

- Itärata
- Valtatie 15
- Valtatie 6
- Muut tiehankkeet
- Yliopistoyhteistyö LUT ja XAMK
- Huoltovarmuus
- Kasvukaupunkien kehittämisyhteistyö

Kouvolan talous 2024 lukuina, suluissa TPE23

Toimintatuotot 42,6 M€ (2023: 44,4 M€)

Verotulot 201,8 M€ (2023: 211,5 M€)

Valtionosuudet -4,1 M€ (2023: 16,6 M€)

Rahoitustuotot 13,9 M€ (2023: 10,2 M€)

Investointituotot 0,6 M€ (2023: 0,9 M€)

Lainojen lisäykset 60 M€ (2023: 35 M€)

Toimintakulut 231,2 M€ (2023: 238,0 M€)

Rahoituskulut 7,6 M€ (2023: 6,4 M€)

Poistot ja arvonalentumiset 27,6 M€ (2023: 28,0 M€)

Investointimenot 35,6 M€ (2023: 32,3 M€)

Lainojen lyhennykset 31,6 M€ (2023: 34 M€)

Talousarvion 2024 tunnuslukuja

Tilikauden alijäämä 10,3 M€	Toimintakatteen muutos -2,7 %	Vuosikate/poistot 62,5 %	Vuosikate 222 €/asukas	Veroprosentti 8,9
Kertynyt ylijäämä 1,2 M€	Investointimenot 34,6 M€	Investointien tulorahoitus-% 50,0	Lainakanta 4 414 €/asukas	Laskennallinen lainanhoitokate 0,5

Tuloslaskelma

Kouvolan kaupunki, milj. e	TP 2022	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate	-564,1	-192,0	-186,8	-198,3	-197,0	-196,5
Verotulot	381,0	211,5	201,8	209,5	214,9	219,4
Valtionosuudet	179,2	16,6	-4,01	10,2	12,3	14,6
Rahoitustulot ja – menot	9,1	-3,8	6,3	7,2	6,7	5,7
Vuosikate	5,1	39,9	17,3	28,6	36,8	43,2
Poistot ja arvonalentumiset	-25,2	-28,0	-27,6	-27,9	-28,4	-30,5
Tilikauden tulos	-20,1	11,9	-10,3	0,7	8,5	12,7
Tilikauden yli-/alijäämä	-20,0	11,9	-10,3	0,8	8,6	12,7
Kertynyt yli-/alijäämä	-0,5	11,5	1,2	2,0	10,5	23,3
Kunnallisveroprosentti	21,25	8,61	8,90	8,90	8,90	8,90

Rahoituslaskelma

Kouvolan kaupunki, milj. e	TP 2022	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta	-8,0	38,1	16,1	27,2	35,4	41,8
Investointien rahavirta	-26,6	-24,9	-32,8	-50,1	-55,6	-53,5
Toiminta ja investoinnit, netto	-34,6	13,1	-16,8	-22,9	-20,2	-11,8
Antolainauksen muutokset	-50,1	51,9	0,0	-0,1	3,1	3,2
Lainakannan muutokset	92,5	-34,0	28,4	23,0	17,0	9,0
Rahoituksen rahavirta	34,8	-12,1	28,4	22,9	20,1	12,2
Vaikutus maksuvalmiuteen	50,5	1,0	11,6	0,0	-0,2	0,5

Tarkastuslautakunta talousarvio 2024

Tarkastuslautakunta	TA 2023	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate, M€	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Henkilöstömäärä, htv	1,0	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0

Painopistealueet 2024, konsernipalvelut 1/2

- Digitalisaation kehittäminen
 - Toimintaprosessien digitalisoiminen
- Kinnon palvelusopimuksessa panostus yritysten sijoittumismarkkinointiin ja sijoittumistyöhön sekä hankinta-asiamiehen työhön
 - Kinnon palvelusopimuksen tasoa tullaan tarkastelemaan vuosittain ja tavoitteena kaupungin osuuden asteittainen vähentäminen
- Korkeakouluyhteistyön kehittäminen (LUT, XAMK)
- Talouden tasapainottaminen
- Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen (energiatehokkuusinvestoinnit)
- Kiinteistöjen myynti ja huonokuntoisen rakennuskannan purku

Painopistealueet 2024, konsernipalvelut 2/2

- TE-palveluiden siirto kunnille 2025
- Henkilöstöjohtamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin parantaminen
- Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
- Matkailutoimialan ja tapahtumallisuuden kehittäminen

Konsernipalvelut talousarvio 2024

Kaupunginhallitus	TA 2023	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate, M€	-0,6	0,3	1,1	-11,2	-10,6	-9,6
Henkilöstömäärä, htv	141,0	167,0	132,5	216,0	209,0	207,0

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Henkilöstömäärän muutokset:
 - TA2023, TPE2023 ja TA2024 väliset erot muodostuu yhteisötyön palkkatukijaksojen edelleen sijoituksista yhdistykseen (loppuu 2024)
 - Vuodesta 2025 lähtien henkilöstön määrässä sekä toimintakatteessa on merkittävä kasvu johtuen TE-palvelujen siirrosta kaupungin toiminnaksi
- Energiatehokkuusinvestointien hyöty 0,1 M€ vuosittain (menonvähennys)
- Ylläpitokustannusten pieneneminen 0,3 M€ (purettujen kiinteistöjen osalta)
- Ulkoisten vuokratulojen ajantasaistaminen 0,2 M€ (tulonlisäys)
- Avustusten pienentäminen 0,5 M€
- Työmarkkinatuen kuntaosuus, menonvähennys 0,5 M€ 2023 arvioon nähden
- Henkilöstökulujen ja muun henkilöstöpoistuman hyödyntäminen 0,5 M€

Painopistealueet, kasvatus ja opetuslautakunta 1/2

Lasten ja nuorten sekä perheiden osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä arvostavan ja luottamusta rakentavan vuorovaikutuksen kehittäminen

- Lapset ja nuoret ovat osallisia itseään koskevissa ratkaisuissa ja niiden valmistelussa
- Toimintaympäristöissä panostetaan arkipäivän vuorovaikutuskulttuuriin ja tuetaan yhteisöllisyyttä.
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen peruspalveluissa.
- Ennaltaehkäisevä ja matalankynnyksen tuen järjestäminen lapselle, nuorelle ja perheelle

Lasten ja nuorten monilukutaidon ja digiosaamisen vahvistaminen

- Digiosaamisen ohjaamiseen liittyvän pedagogisen osaamisen ja taitojen kehittäminen
- Digiosaamisen yksikköverkoston hyödyntäminen
- Perustoimintaa tukevat kehittämisavustukset
- Lukutaitohankkeet

Painopistealueet 2024, kasvatus ja opetuslautakunta 2/2

Laadukkaan ja asiakaslähtöisen kasvatuksen ja opetuksen turvaaminen

- Urheilulukion erityistehtävän saaminen, lukioiden yhteistyön kehittäminen
- Nuorten työpajatoiminta (Motipaja-toiminta, eri ammattialojen opinnollistaminen, työvaltainen koulutus, oppisopimuskoulutus)

Oppimis- ja kasvatusympäristöjen monipuolistaminen ja kehittäminen

- Sisäisien prosessien kehittäminen ja pyrkiminen pois paperilomakkeista
- Ajantasaisten digitaalisten oppimisympäristöjen kehittäminen: laitehankinnat ja, sovellukset

Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen perustana lasten ja opiskelijoiden hyvinvoinnille

- Työkyvyn ja työhyvinvoinnin lisääminen osallistavalla johtamisella ja varhaisen puuttumisen mallilla
- Yksikön rakenteiden kehittäminen henkilöstön vaikuttamisen ja osallisuuden parantamiseksi
- Korvaavan työn käyttöönoton edistäminen
- Täydennyskoulutus ja muu osaamisen kehittäminen

Kasvatus ja opetus talousarvio 2024

Kasvatus- ja opetuslautakunta	TA 2023	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate, M€	-143,9	-146,2	-145,5	-145,1	-145,6	-146,2
Henkilöstömäärä, htv	1734,0	1771,0	1757,0	1747,0	1737,0	1727,0

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Palveluverkkoon kohdistuvat muutokset Kaipiaisten koulun osalta ja varhaiskasvatuksessa Haanojan yksikön osalta
- Varhaiskasvatuksessa tarkastellaan tarjottavien palvelujen laajuutta ja järjestämistapaa (yö- ja viikonloppuhoidon keskittäminen, avoimen varhaiskasvatuksen uudelleen järjestelyt).
- Nuorten työpajatoiminnan keskittäminen yhteen yksikköön
- Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen resurssien sopeuttaminen 1.8.2024 alkavan lukuvuoden suunnittelussa
- Perusopetuksen valinnaisten kielten ryhmäkoon nostaminen 15 oppilaaseen
- Aamu- ja iltapäivätoiminnassa selvitetään mahdollisuutta korvata kaupungin järjestämää toimintaa kolmannen sektorin toimijoiden palveluilla.
- Toimintakulttuurin muutos yksiköissä työn sujuvoittamiseksi ja tuen mahdollistamiseksi
- Valkealan monitoimitalo otetaan käyttöön tammikuussa 2024

Painopistealueet 2024, liikunta ja kulttuurilautakunta

Lasten ja nuorten harrastusten mahdollistaminen ja edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa

- Lasten ja nuorten monipuolisen lukutaidon lisääminen yhdessä koulujen kanssa
- Lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen tunnetummaksi tekeminen mm. varhaiskasvatusyhteistyötä laajentaen ja kehittäen
- Seurayhteistyön kehittäminen
- Uusien lähiliikuntapaikkojen rakentaminen päiväkotien ja koulujen pihoille.

Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa

- Liikuntapaikkojen sähköisen kulunvalvonnan lisääminen
- Museon kokoelmien digitointi avoimeen asiakaskäyttöön

Keskusta-alueen liikunta- ja kulttuuri-investointien suunnittelu

- Liikuntapaikkainvestoinnit (uimahalli, monitoimiareena, kirjaston peruskorjaus)

Liikunta ja kulttuuri talousarvio 2024

Liikunta- ja kulttuurilautakunta	TA 2023	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate, M€	-27,0	-26,7	-25,5	-25,1	-24,0	-23,9
Henkilöstömäärä, htv	184,5	184,5	114,4	113,4	105,4	103,4

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Liikuntapaikkojen henkilöstön siirtäminen tekniikan ja ympäristön toimialalle vuoden 2024 alusta mahdollistaa moniammatillisen ja kustannustehokkaan henkilöstöressurssien käytön ja laajan osaamisen eri liikuntapaikoissa ja palveluyksiköiden välillä 0,1 M€
- Liikunnan ja kulttuurin avustusten vähentäminen 0,2 M€ (2027 0,9 M€)
- Maksujen ja taksojen korotukset 0,1 M€
- Kirjaston palveluverkon uudelleen järjestely Haanojan alueella 0,06 M€
- Kymenlaakson opiston ostopalvelusopimuksen päättäminen 0,1 M€
- Tavoitteena on, että uusi uimahalli valmistuu syksyllä 2026. Kuusankosken uimahallia ei avata enää 2023 alkaneet sulun jälkeen. Valkealan ja Inkeröisten uimahallit jatkavat siihen asti, kunnes niiden tekninen käyttöikä tulee täyteen.

Strategiset tavoitteet ja painopistealueet 2024, tekninen lautakunta

Yritystonttien tarjonnan lisääminen ja sijoittumismarkkinointi

1. Tavoite: Kaupungin yritystonttivarannon kasvattaminen

Matkailutoimialan ja tapahtumallisuuden kehittäminen

2. Tavoite Käyrälammen alueen kehittäminen

Kaupunkikeskustan kehittäminen

3. Tavoite Ydinkeskustan elinvoimaisuuden kasvattaminen

Asuminen: Kouvola on turvallinen kotipesä

4. Tavoite: Laadukkaat kaupungin tekniset palvelut

Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

5. Tavoite: Hyvinvoiva henkilöstö

Tekninen lautakunta talousarvio 2024 1/2

Tekninen lautakunta	TA 2023	TPE 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakate, M€	-17,3	-17,5	-16,7	-16,8	-16,6	-16,6
Henkilöstömäärä, htv	558,0	525,6	587,3	564,4	547,4	534,4

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Liikuntapaikkapalvelut siirtyvät 1.1.2024 alkaen teknisen lautakunnan alaisuuteen. Henkilöstöä siirtyy 81 htv liikuntapaikkojen hoidosta ja uimahallien henkilöstöstä.
- Ruokapalveluiden tuotanto keskitetään 90 %:sti uuteen keskuskeittiöön, 0,5 M€ menonvähennys 2027
- Henkilöstömäärää sopeutetaan eläkepoistumaa hyödyntämällä ja eläkepoistumaa korvataan osittain ostopalveluilla ei-lakisääteisissä palveluissa
- Liikennealueiden kunnossapidon muutokset (mm. talvihoito), 0,3 M€ vuosittainen menonvähennys
- Virkistysalueiden hoitoluokitusten ja palveluverkon muutokset, 0,1 M€ vuosittainen menonvähennys

Tekninen lautakunta talousarvio 2024 2/2

Merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset muutokset

- Rakennusvalvonta, uusi rakentamislaki voimaan 2025, vuosittainen lupatulojen väheneminen todennäköistä
- Maaseudun kehittämisavustukset vähenevät 0,03 M€ vuosittain ja yksityistieavustukset vähenevät 0,05 M€ vuonna 2024 ja 0,125 M€ vuosina 2025-2027
- Tuottamattoman maaomaisuuden myyntiä lisätään n. 0,05 M€ vuosittain
- Joukkoliikenteen palvelutasoa lasketaan n. 0,3 M€, vuosittainen menonvähennys
- Palveluliikenteen ja asiointitaksien siirto HVA:lle
- Aurinko- ja tuulivoimahankkeiden maankäytöllinen yhteensovittaminen
- Digitaalisten palveluiden kehittämistä jatketaan

Tutustu myös talousarvion visualisointiin:

[Talousarvio 2024 ja
taloussuunnitelma 2024-2027
visualisointi](#)

KOUVOLLA

Lisätietoja:

Marita Toikka
Tuukka Forsell, Veikko Niemi,
Hannu Tylli, Hellevi Kunnas